

A KÖLTŐ HAZATÉR

**GERGYE REZSŐ ZÁRSZAVA VASVÁRON,
A VI. NAGY GÁSPÁR SZAVALÓVERSENYEN
2013. ÁPRILIS 27.**

Világfaluban élünk. Bárhova eljuthat az ember. Bárhol, bárki által, bármikor és bármi jó történhet – az ember által.

Mégis, a Hazatérés egyre fontosabb. Mindenkinék.

Május 1-jén Nagy Gáspár Emléktúra lesz. Május 4-én az egyik szülőfalujában az emlékére fociznak. A költő megjelenik a versein túl, mint ember. A legtöbb, amit tehet, aki már nincs testi valójában közöttünk.

Itt van az előtérben egy virág, a Jambina, amit ősszel hoztunk el a költő szobájából, mert a család, a feleség úgy gondolta, nálunk, e házban a növény jól fogja érezni magát. Így is van. Jól érzi magát.

Hamarosan megnyílik az Emlékház, és újabb és újabb gondolatok születnek, amik tetté válnak Nagy Gáspár kapcsán.

Verstáborokat tervezünk, és filmet forgatunk a Hegyhátról, hogy mit jelent a költő e tájéknak?

Akkor is meg kell ismételnünk, ha ezt már hallották, hallottátok, hogy ma emberek áldoznak időt és pénzt arra, hogy egy verset másoknak elmondjanak. 32 faluból, városból érkeztek szavalóversenyünkre a versmondók. Soprontól Kecskemétig, Noszloptól Sorkifaludig.

Ez egy csoda.

Miközben a ma embere állandó nyüzsgésben él.

Ha nem történik valami öt percig, akkor már megjíed a semmittevéstől.

Itt pedig, több idő jut mindenkinek, mint a rohanó, egyéb napokon. Meg kell tanulni becsülni ezt, és örülni neki. Így tessék nézni az elmúlt órákat.

Nem kell mindig új és új dolgokat mondani. Merjük változatlanul is ugyanazt mondani.

Hazatérünk

Mórocz Zsolt írja Nagy Gáspárról a *Hazatérés* c. esszéjében: „A modernizmusban, a mai világban minden felejtésre ítéltetett, annál inkább, minél értékesebb.”

Ugyan egyre nehezebb ezzel a megállapítással vitába szállni, de a mai nap (is), mégis ezt tette.

Köszönöm minden résztvevőnek, hogy közel kerültünk ma az értékhez és közelebb hazánkhoz.

„Az itt következő vers (melyből e helyütt részleteket közlünk) elhangzott a szavalóversenyen, aki elmondta, helyezést ért el. A vers példa a hűség hangjára, előadója arra, hogy lehet ma verset mondani szépen, pátosszal.

Minél többen tudjunk hazatérni, hazára lelni, otthonot találni.

Köszönöm az intézményhez kötődő önkéntes segítőknek, Jutkának, Zsanettnek, Anitának és a többieknek a segítséget. Itt a helye, hogy a legközelebbi munkatársaimnak megköszönjem a munkájukat, a hitüket, amitől évről évre jobb lesz a Hazatérés.

Köszönöm Ildikónak, Tamásnak, Ritának, Jósának, és mindenképp előtt Georginak, hogy a háttérben maradvan tették a dolgukat. Szolgálták a Verset.

Így volt rendjén.

Nem azt kérem Töletek/Önöktől, hogy tapsoljuk meg őket, hanem inkább azt, hogy személyesen köszönjenek el tőlük, nyílt tekintettel és emberi arccal.

Erőnk fogytán, de minden ilyen alkalom, minden hitelesen elmondott vers vagy gondolat – még ha dadogva történik is, de hittel – újra tölt bennünket.

Elkötelezettségünk töretlen abban a hitben, amelyet a költő így írt le:

„Barátaim! Itt az ideje, hogy összeszámoljuk a hűségesekeket, a még nyitott lélekkel és emberi arccal tüntetőket.”

Ezt tettük, és tesszük folyamatosan a munkánkkal. Elköteleztettek vagyunk a Nagy Gáspári értékek iránt, nemcsak a *Költő Hazatér* alkalmából, hanem minden tevékenységünk alfája és omegája az egyetemes, magyar, keresztény, helyi értékekhez való viszonyulás. Még akkor is, ha néha két ember sem ért egyet abban, hogy mi az érték. Ebben is fogódzókat adunk.

Tiszta házigazda lelkülettel várunk ebbe a házba mindenkit, mindenkor.

Amit Önök sugároztak felénk, mi beépítjük magunkba és a Házba, és adjuk tovább, itt helyben. A sok-sok hely összeáll – emberi találkozásokból egyenes tekintetekkel, világhálós csetelésből a facebook használatával egy nagyobb hálónak, a sok-sok háló összeszövődik nemzetté. Így vagyunk mi itt ma nemcsak a helyi érték, de a nemzet megkerülhetetlen része is.

Minden magyar felelős minden magyarért – mondja Szabó Dezső. Minden ember felelős minden emberért – mondjuk a globalizált világban. Ma átértéztük ezt a felelősséget, és egy kicsit az időtlenségbe tudtunk emelkedni verssel, emberi jó szóval, mosollyal, egymásra nézéssel.

Jöhetnek még sokkal sötétebb napok ránk, de a költővel szólva:

„*kívül és belül: / poklosan örvényült, háborult világ / de a remény sohasem meghaló, / ha az utolsó szalmaszál / abból a jászolból való.*

Rónay György:

Tavaszi elé

...

Vigyázz: nem az tied, mit a vágyad,

Hanem, amit ekéd vasa szánt!

A világ ura lehetsz – álmaidban,

de megművelned azt kell, ami itt van:

s ne panaszkodj, hogy pusztá és szegény:

a te munkádtól lesz majd televény.

...

És el nem űzhet innen keserűség.

végzet haragja, semmi hatalom.

Kemény paranccsal ideköt a hűség:

jóban vagy rosszban, mindig szabadon,

magunk törvényét vallva, senki másét,

s ha körülöttünk akár egy világ ég,

óvni magunkban s híven adni át

a fiainknak ezt a kis hazát.

Jöjj hát, tavasz! Sarjadjatok vetések!

Virulj Tündérvölgy, kicsi Magyarországi!

Koldusnak is jó földeden az élet,

ha szebbé válik tőle az orcád.

Költő, dalolj hát! énekelj hazádat,

mutasd föl szívet a magas világnak!

S porod fölött csak ezt véssék fába:

„Megtette dolgát és nem élt hiába.”

(1947. március)

GYERGYE REZSŐ a vasvári Nagy Gáspár Kulturális Központ igazgatója. 2010. október 23-án alkalmából vette át a nemzeti fejlesztési minisztertől a Wlassics Gyula-díjat.